

РЕШЕНИЕ

№ 129

гр. София, 30.01.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 10-ТИ ГРАЖДАНСКИ, в публично заседание на двадесет и първи октомври през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Цветко Лазаров

Членове: Ралица Д.а
Нина Стойчева

при участието на секретаря Невена Б. Георгиева
като разгледа докладваното от Цветко Лазаров Въззивно гражданско дело № 20211000502283 по описа за 2021 година

Производството е по реда на чл. 258 – чл. 273 от ГПК.

С решение № 7954 от 28.11.2017 г., постановено по гр.д. № 14902/2016 г. от Софийски градски съд са отхвърлени предявените от Т. Ц. Г., ЕГН ***** против - Застрахователно дружество „Бул Инс“ АД, ЕИК 831830482, искове с правно основание чл. 226, ал. 1 от КЗ /отм./ и чл. 86, ал. 1 от ЗЗД, имащи за предмет обезщетяване на претърпени вреди от ПТП, настъпило на 22.10.2015 г. както следва:

- сумата от 120 000 лева, представляваща обезщетение за неимуществени вреди, ведно със законната лихва, считано от 22.10.2015 г.;
- сумата от 840 лева, представляваща обезщетение за имуществени вреди, ведно със законната лихва, считано от 29.10.2015 г.;
- сумата от 5 303.67 лева, представляваща обезщетение за имуществени вреди, ведно със законната лихва, считано от 06.04.2016 г.;

Първоинстанционният съд с посоченото решение е осъдил ищеца - Т. Ц. Г., ЕГН ***** да заплати деловодните разноски на Застрахователно дружество „Бул Инс“ АД, ЕИК 831830482, на основание чл. 78, ал. 3 от ГПК,

в размер на сумата от 4643 лева.

Решението се обжалва от ищеца - Т. Ц. Г., ЕГН ***** с доводи за неправилност, поради необоснованост и допуснато нарушение на материалния закон.

Жалбоподателят поддържа, че водачът на лекия автомобил при управлението му е допуснал нарушение на правилата за движение, установени в ЗДвП, относно избраната и несъобразената с атмосферните условия скорост, като с това е станал причина за настъпване на ПТП и на претърпените от нея вреди.

Моли въззивния съд да отмени изцяло обжалваното решение и вместо това да осъди ответника да заплати претендираните обезщетения в пълния предявен размер, ведно със законната лихва .

Моли да се присъдят направените деловодни разноски в двете инстанции и в тежест на ответника да се възложи отговорността да заплати адвокатско възнаграждение на процесуалния представител.

Насрещната страна - Застрахователно дружество „Бул Инс“ АД, ЕИК 831830482 е подала отговор в срока по чл. 263, ал. 1 от ГПК, с който изразява становище за неоснователност на въззивната жалба.

Моли да се потвърди решението и да се присъдят направените деловодни разноски.

С решение № 361 от 11.02.2020 г., постановено по в.гр.д. № 520/2018 г. от Апелативен съд София е било потвърдено изцяло решение № 7954 от 28.11.2017 г., постановено по гр.д. № 14902/2016 г. от Софийски градски съд, като Т. Ц. Г., ЕГН ***** е била осъдена да заплати деловодните разноски за въззивното производство на Застрахователно дружество „Бул Инс“ АД, ЕИК 831830482, в размер 4052.87 лева.

С решение № 60076 от 21.07.2021 г., постановено по к.т.д. № 1200/2020 г. от ВКС- ТК е отменено изцяло решение № 361 от 11.02.2020 г., постановено по в.гр.д. № 520/2018 г. от Апелативен съд София и делото е върнато на въззивния съд за ново разглеждане.

Софийски апелативен съд, след като обсъди доводите на страните и събраните по делото доказателства, установи следното:

Въззивната жалба е допустима, тъй като е подадена в срок от надлежна страна срещу валиден и допустим съдебен акт, който подлежи на обжалване

по посочения процесуален ред.

При преценката за основателността на жалбата, съдът взе предвид следното:

Ищецът – Т. Ц. Г., ЕГН ***** е предявил против Застрахователно дружество „Бул Инс“ АД, ЕИК 831830482, искове с правно основание чл. 226, ал. 1 от КЗ /отм./ и искове по чл. 86, ал. 1 от ЗЗД, имащи за предмет обезщетяване на претърпени вреди от ПТП, настъпило на 22.10.2015 г. както следва:

- сумата от 120 000 лева, представляваща обезщетение за неимуществени вреди, ведно със законната лихва, считано от 22.10.2015 г.;
- сумата от 840 лева, представляваща обезщетение за имуществени вреди, ведно със законната лихва, считано от 29.10.2015 г.;
- сумата от 5 303.67 лева, представляваща обезщетение за имуществени вреди, ведно със законната лихва, считано от 06.04.2016 г.;

Ищецът твърди в обстоятелствената част на исковата молба, че на 22.10.2015 г. е пътувал на задна седалка в лек автомобил „Рено Сценик“ с рег. № *****, управляван от В. М. Т..

Лекият автомобил се движел по пътното платно на автомагистрала „Хемус“ при намалена видимост от неспиращ валеж на дъжд със скорост около 80 км/ч.

В района на 51.5 километър в посока град Варна автомобилът попаднал в локва с левите гуми и вследствие на „аквапланинг“ водачът загубил контрол върху управлението, отклонил се наляво с ротация около вертикалната ос и се ударил в двойната разделителна предпазна еластична ограда.

Автомобилът след удара се завъртял отново и продължил движението да пълното изразходване на кинетичната енергия.

Ищецът твърди още, че:

- мястото на ПТП е посетено от служители на полицията, които извършили оглед и съставили протокол за оглед на местопроизшествието;
- вследствие ПТП е претърпял счупване на ямката на таза, където заляга главата на бедрената кост и счупване на шийката на лявата бедрена кост;
- проведено е оперативно лечение на 23.10.2015 г. , а след това с втора операция на 05.04.2016 г. е подменена лявата тазобедрена става с ендопротеза;
- наказателното производство е прекратено след като той /пострадалият ищец/ писмено е поискал да не се реализира наказателната отговорност по отношение на водача;

- лекият автомобил е имал валидна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите в деня на ПТП;

С предявените искиве поискал осъждането на ответника да заплати обезщетения за претърпените неимуществени и имуществени вреди.

Поискал присъждане на направените деловодни разноси.

Ответникът - Застрахователно дружество „БУЛ ИНС“ АД, ЕИК 831830482 подал отговор на исковата молба /л. 141/, с който оспорил основателността на предявените искиве и поискал да се отхвърлят с доводи, че застрахования водач с поведението си не е осъществил деликтния състав по чл. 45 от ЗЗД.

При условията на евентуалност поискал да се присъдят обезщетения, които да са съобразени с обстоятелството, че ищецът не е ползвал обезопасителния колан и с това си поведение пряко и непосредствено е допринесъл за настъпване на вредоносния за него резултат.

Поискал присъждане на направените деловодни разноси, на основание чл. 78, ал. 3 от ГПК.

От фактическа страна:

-

От събраните по делото доказателства се установява, че на 22.10.2015 г., около 15:30 часа, в района на 51.5 километър на автомагистрала „Хемус“ в посока град Варна е настъпило ПТП с лек автомобил „Рено Сценик“ с рег. № *****, управляван от В. М. Т..

Лекият автомобил се движел по пътното платно на автомагистрала „Хемус“ при намалена видимост от неспиращ валеж на дъжд със скорост около 80 км/ч.

В района на 51.5 километър автомобилът попаднал в локва с левите гуми и вследствие на „аквапланинг“, водачът загубил контрол върху управлението.

Автомобилът се отклонил наляво с ротация около вертикалната ос и се ударил в двойната разделителна предпазна еластична ограда, а след удара се завъртял отново и продължил движението да пълното изразходване на кинетичната енергия.

Мястото на произшествието е посетено от служители на полицията, които извършили оглед и съставили протокол за оглед на местопроизшествието, както и Констативен протокол за ПТП – л. 135.

Ищецът вследствие на ПТП е претърпял счупване на ямката на таза, където заляга главата на бедрената кост и счупване на шийката на лявата бедрена кост.

Проведено е оперативно лечение на 23.10.2015 г., а след това с втора операция на 05.04.2016 г. е подменена лявата тазобедрена става с ендопротеза.

Левият крак е останал с 2 см. по-къс от десния, което се отразява на походката, натоварва гръбначния стълб, който е имал дегенеративни проблеми преди ПТП и прави невъзможен пълния клек.

Лекият автомобил е бил оборудван с обезопасителен колан.

Травмата е могла да се получи и при правилно поставен обезопасителен колан.

Така описания механизъм на настъпване на ПТП и произлезлите от него увреждания, проведеното лечение и прогнозите за възстановяване се установяват с извършената в първата инстанция комплексна МАТЕ /л. 182/; автотехническа експертиза при първото разглеждане на делото във въззивната инстанция /л. 31/; комплексна медицинска експертиза /л.71/ и психологическа експертиза /л. 83/ във въззивната инстанция при новото разглеждане на делото, както и другите събрани по делото доказателства.

От правна страна:

Предметът на въззивното производство е очертан с подадената от ищеца жалба и спорът се концентрира до основателността на исковете, основателността на направеното от ответника възражение за съпричиняване и размера на обезщетенията за претърпените от ищеца неимуществени и имуществени вреди.

ПТП е настъпило на 22.10.2015 г., което обосновава приложението на Кодекса на застраховането, в сила до 31.12.2015 година.

По главните /преки/ искове с правно основание чл. 226, ал. 1 от КЗ /отм./.

Съгласно разпоредбата на чл. 226, ал. 1 от КЗ /отм./, у вреденият, спрямо

който застрахованият е отговорен, има право да иска обезщетението пряко от застрахователя, като основателността на иска предполага наличието на валидно застрахователно правоотношение към датата на увреждането и поведение на застрахования, което осъществява деликтния състав по чл. 45 от ЗЗД - противоправно деяние – действие и/или бездействие; вреди – имуществени и/или неимуществени; причинно-следствена връзка между деянието и вредите и вина, която се презумира.

В случая лекият автомобил „Рено Сценик“ е имал валидна застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите“ в деня на ПТП, поради което ответникът – ЗД „Бул Инс“ АД, в качеството си на застраховател е длъжен да покрие в границите на определената в договора застрахователна сума отговорността на застрахования, за причинените от него на трети лица имуществени и неимуществени вреди.

Наказателната отговорност по отношение на водача на лекия автомобил не е осъществена с влязъл в сила акт на наказателния съд, имащ последиците на осъдителна присъда, която по силата на чл. 300 от ГПК е задължителна за гражданския съд, който разглежда последиците от деянието, относно това дали е извършено деянието, неговата противоправност и виновността на дееца.

По делото няма доказателства да е осъществено по отношение на водача на лекия автомобил и административнонаказателната отговорност по реда на ЗАНН.

Независимо от тези обстоятелства, събраните по делото доказателства обосновават извода на настоящия състав, че водачът на лекия автомобил е допуснал нарушение на правилата за движение по чл. 20, ал. 2 ЗДвП, като е управлявал МПС със скорост, която не е била съобразена с атмосферните условия и с това си противоправно поведение е осъществил деликтния състав по чл. 45 от ЗЗД.

Заключението на КМАТЕ, извършена в първата инстанция и уточненията в съдебното заседание не обосновават извод, че пострадалият ищец с поведението си пряко и непосредствено е допринесъл за настъпване на вредоносния резултат, т.е. не е налице съпричиняване.

Преките иски с правно основание чл. 226, ал. 1 от КЗ /отм./ са доказани по основание, като размерът на обезщетението за претърпени неимуществени вреди, пряка и непосредствена последица от увреждането,

следва да се определи от съда по справедливост /чл. 52 от ЗЗД/.

Въззивният съд намира, че размерът на пълното обезщетение на ищеца за претърпените неимуществени вреди възлиза на сумата от 45 000 /четиридесет и пет хиляди/ лв., който е съобразен с критериите на съдебната практика за справедливост, установени с Постановление № 4 от 23.12.1968 г. на Пленум на ВС, както и с конкретните данни по делото, относно възрастта на пострадалия и неговото обществено положение; получените увреждания съставляват следна телесна повреда по смисъла на чл. 129 от НК; продължителността на лечебния и оздравителен период; негативната прогноза за пълно възстановяване при установени предхождащи ПТП дегенеративните промени в костната система и съпътстващи заболявания; обществено - икономическите условия в страната и лимита на застрахователното обезщетение към датата на ПТП – 22.10.2015 г.

Прекият иск, имащ за предмет обезщетяване на претърпените неимуществени вреди е основателен до размер на сумата от 45 000 лева и подлежи на отхвърляне до пълния предявен размер от 120 000 лева.

Преките иски, имащи за предмет обезщетяване на имуществените вреди – разходи за имплатни и ендопротеза са основателни в пълните предявени размери, съответно за 840 лева и за 5 303 лева.

По исковете с правно основание чл. 86, ал. 1 от ЗЗД, имащи за предмет присъждане на законната лихва върху обезщетенията за неимуществени вреди:

Съгласно разпоредбата на чл. 84, ал. 3 от ЗЗД, при задължения от непозволено увреждане длъжникът се смята в забава и без покана, считано от датата на увреждането. Доколкото отговорността на застрахователя е функционално обусловена от отговорността на деликвента следва да се приложи и по отношение на застрахователя разпоредбата на чл. 84, ал. 3 от ЗЗД, който дължи:

- законната лихва върху обезщетението за неимуществени вреди, в

размер на сумата от 45 000 лева, считано от 22.10.2015 г.;

- законната лихва върху обезщетението за имуществени вреди, в размер на сумата от 840 лева, считано от 29.10.2015 г.;

- законната лихва върху обезщетението за имуществени вреди, в размер на сумата от 5 303.67 лева, считано от 06.04.2016 г.

С оглед на изложеното жалбата, подадена от ищеца е частично основателна, поради което следва да се отмени изцяло решението на първоинстанционния съд и вместо това да се осъди ответникът „Бул Инс“ АД да заплати на ищеца:

- обезщетение за претърпените неимуществени вреди, в размер на сумата от 45 000 /четиридесет и пет хиляди/ лв., ведно със законната лихва, считано от 22.10.2015 г. и да се отхвърли главния иск, за разликата над уважения до пълния предявен размер от 120 000 лева;

- обезщетението за имуществени вреди, в размер на сумата от 840 лева, ведно със законната лихва, считано от 29.10.2015 г.;

- обезщетението за имуществени вреди, в размер на сумата от 5 303.67 лева, ведно със законната лихва, считано от 06.04.2016 г.;

По разноските:

С оглед изхода на спора и частичната основателност на жалбата:

- ответникът следва да заплати деловодните разноски на ищеца, направени в съдебните инстанции, на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК, в размер на сумата от 1 691.19 /хиляда шестстотин деветдесет един лв. и деветнадесет ст./ лева;

- ищецът следва да заплати на ответника направените деловодни разноски, на основание чл. 78, ал. 3 и ал. 5 от ГПК, в размер на сумата от 4 794.53 /четири хиляди седемстотин деветдесет четири лв. петдесет три ст./ лева;

- ответникът следва да заплати дължимата се държавна такса след приспадане на частично заплатената от ищеца по сметка на Апелативен съд

София, на основание чл. 78, ал. 6 от ГПК, в размер на сумата от 2 768.62 лева.

- ответникът следва да заплати адвокатско възнаграждение на адв. Н. Н. Д. от ШАК, на основание чл. 38, ал. 2 от ЗАдв., в размер на сумата от 2 064.31 /две хиляди шестдесет четири лв. тридесет една ст./ лева.

По тези съображения, Софийски апелативен съд

РЕШИ:

ОТМЕНЯ изцяло решение № 7954 от 28.11.2017 г., постановено по гр.д. № 14902/2016 г. от Софийски градски съд **и вместо това ПОСТАНОВЯВА:**

ОСЪЖДА ответника - Застрахователно дружество „Бул Инс“ АД, ЕИК 831830482 да заплати на Т. Ц. Г., ЕГН *****, на основание чл. 226, ал. 1 от КЗ /отм./ и чл. 86, ал. 1 от ЗЗД:

- сумата от 45 000 /четиридесет и пет хиляди/ лева, представляваща обезщетение за неимуществени вреди от ПТП, настъпило на 22.10.2015 г., ведно със законната лихва, считано от 22.10.2015 г., като отхвърля главния иск, за разликата над уважения /45 000 лв./ до пълния предявен размер от 120 000 лева;

- сумата от 840 лева, представляваща обезщетение за имуществени вреди от ПТП, настъпило на 22.10.2015 г., ведно със законната лихва, считано от 29.10.2015 г.;

- сумата от 5 303.67 лева, представляваща обезщетение за имуществени вреди от ПТП, настъпило на 22.10.2015 г., ведно със законната лихва, считано от 06.04.2016 г.;

ОСЪЖДА ищеца - Т. Ц. Г., ЕГН *****, да заплати деловодните разноси на Застрахователно дружество „Бул Инс“ АД, ЕИК 831830482, на основание чл. 78, ал. 3 и ал. 5 от ГПК, в размер на сумата от 4 794.53 /четири хиляди седемстотин деветдесет четири лв. петдесет три ст./ лева.

ОСЪЖДА ответника - Застрахователно дружество „Бул Инс“ АД, ЕИК 831830482 да заплати:

- на Т. Ц. Г., ЕГН *****, на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК, направените в инстанциите деловодни разноси, в размер на сумата от 1 691.19 /хиляда шестстотин деветдесет един лв. и деветнадесет ст./ лева;

- дължимата се държавна такса след приспадане на частично заплатената от ищеца по сметка на Апелативен съд София, на основание чл. 78, ал. 6 от ГПК, в размер на сумата от 2 768.62 /две хиляди седемстотин шестдесет осем лв. и шестдесет две ст./ лева;

- адвокатско възнаграждение на адв. Н. Н. Д. от ШАК, на основание чл. 38, ал. 2 от ЗАдв., в размер на сумата от 2 064.31 /две хиляди шестдесет четири лв. тридесет една ст./ лева.

Решението може да са обжалва от страните пред ВКС на Р. България, в едномесечен срок от връчването му, при наличието на предпоставките по чл. 280, ал. 1 и ал. 2 от ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____